

**รายงานผลการตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุขจังหวัดมหาสารคาม
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร (Executive Summary) รอบที่ 1 ปี 2561 วันที่ 12-14 ก.พ. 2561**

คณะที่ 4 การตรวจราชการแบบบูรณาการร่วมกับสำนักนายกรัฐมนตรี

4.1 การป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน

ตัวชี้วัด : อัตราการเสียชีวิตจากการบาดเจ็บทางถนน ≤ 16 ต่อประชากรแสนคน (ข้อมูล สป.)

ผลลัพธ์ : อัตราการเสียชีวิตจากการบาดเจ็บทางถนน ≤ 16 ต่อประชากรแสนคน
(ไตรมาส 1 เท่ากับ 7.06 ต่อประชากรแสนคน) (ข้อมูล 3 ฐาน)

1. วิเคราะห์สถานการณ์ ความสำคัญสภาพปัญหาของพื้นที่

อัตราการเสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนของจังหวัดมหาสารคาม ปี พ.ศ. 2552-2559 มีค่าต่ำกว่า 18.00 ต่อประชากรแสนคน ยกเว้นปี 2559 อัตราการเสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนน 18.67 ต่อประชากรแสนคน แต่อย่างไรก็ตาม ค่าเป้าหมายปี 2561 อัตราการเสียชีวิตจากการบาดเจ็บทางถนน ≤ 16 ต่อประชากรแสนคน (ฐานข้อมูลมรณบัตร สนย.) หรือ ลดลงร้อยละ 21 จากค่าตั้งต้น (median 2553-2555) ภาพรวมไตรมาสที่ 1 เป้าเสียชีวิตภาพรวมจังหวัดไม่เกิน 24 ราย (2.54 ต่อประชากรแสนคน) ผลเสียชีวิต 68 ราย (คิดเป็น 7.06 ต่อประชากรแสนคน) ข้อมูล ณ วันที่ 31 มกราคม 2561 (ข้อมูล 3 ฐาน Cockpit เขตสุขภาพที่ 7) อัตราตายจากอุบัติเหตุทางถนนของแต่ละอำเภอไม่เกินค่าเป้าหมายหลัก แต่มีอำเภอที่มีอัตราการเสียชีวิตเกินค่าเป้าหมายในไตรมาสแรก ยกเว้นแกดำ (ที่ไม่พบผู้เสียชีวิต) อำเภอที่พบว่ามีอัตราการเสียชีวิตสูงสุดได้แก่ อำเภอเมือง อำเภอโกสุมพิสัย และอำเภอบรบือ (คิดเป็น 11.87, 9.16, 8.26 ต่อแสนประชากร ตามลำดับ) คาดการณ์ว่ามีแนวโน้มที่จะสูงขึ้นต่อไป และเกินเป้าหมาย ในที่สุดถ้าไม่มีกลไกการขับเคลื่อนที่ดีและเหมาะสม อาจทำให้ปัญหาการบาดเจ็บและเสียชีวิตจากการจราจรทางถนนของจังหวัดมหาสารคามเป็นปัญหาอันดับต้นๆ ของสาเหตุการเสียชีวิตของประชาชนในจังหวัด

ประเด็นการตรวจราชการบูรณาการ

❖ ประเด็นเชิงระบบบริหารจัดการ

1) การดำเนินงานศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนนของจังหวัด ประชุม ศปถ.จังหวัดทุกเดือน ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน มอบรองผู้ว่าสรุปประเด็นเพื่อนำเสนอในเวทีความมั่นคงของจังหวัดทุกเดือน ซึ่งมีการนำเสนอข้อมูลอุบัติเหตุ และการแก้ไขปัญหาโดยมี ปภ.จังหวัดเป็นเลขา

2) กลไกการดำเนินงานด้านข้อมูล ข้อมูล 3 ฐาน ปภ.จังหวัดรวบรวม ซึ่งข้อมูลในช่วงเดือนมกราคมยังไม่สมบูรณ์ มีการใช้โปรแกรม IS Online ทั้ง 13 โรงพยาบาล มีเพียงร.พ.ของอำเภอบรบือ กุดรัง วาปีปทุม พยัคฆภูมิพิสัย และอำเภอแกดำ ที่สามารถ ส่งออกรายงานได้เพื่อให้จังหวัดใช้ในการติดตามข้อมูลต่อไป

3) การดำเนินงานตามมาตรการองค์กรความปลอดภัยทางถนน ปี 2561 มีการประชาสัมพันธ์ภายในจังหวัดให้แก่หน่วยงานภาครัฐเข้าร่วมดำเนินการขับเคลื่อนมาตรการองค์กรความปลอดภัยทางถนน โดยปภ.จังหวัด มีหน่วยงานที่ดำเนินการจำนวน 12 แห่ง (ปี 2560 เข้าร่วม 10 หน่วยงาน)

4) มาตรการชุมชน ด้านชุมชน ข้อมูลการดำเนินงานด้านชุมชนช่วงที่กาลปีใหม่ 2561 ทุกอำเภอกำหนดให้มีจุดหลักจุดบริการประชาชน อำเภอละ 2 แห่ง ซึ่งได้รับงบประมาณ จุดละ 2,000 บาท ประเด็นปัญหาที่พบคือ

- หน่วยงานปฏิบัติ เช่น อำเภอกิ่ง ท้องถิ่น ตำรวจ มีบุคลากรไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน
- ความเหมาะสม ความคุ้มค่า ของการจัดตั้งจุดตรวจ/จุดบริการ ในบางจุดยังไม่เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ และการจราจร การปฏิบัติงานในจุดตรวจ/จุดบริการบางจุด ยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ

❖ การดำเนินการในการตอบสนองหลังเกิดอุบัติเหตุ

1) การมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการพัฒนาหน่วยบริการการแพทย์ฉุกเฉิน ระดับ FR หน่วย FR จังหวัดมหาสารคามมีจำนวน 132 หน่วยปฏิบัติงานได้ 128 หน่วย (จำนวน อบต.123แห่ง /เทศบาล 19 แห่ง) 4 หน่วย ได้แก่ อบต.ดอนเงิน/อบต.กุศรัง/อบต.เมืองเสื่อ/เทศบาลตำบล.นาเชือก ไม่พร้อมในการให้บริการเนื่องจากมีการเปลี่ยนเจ้าหน้าที่และรถไม่พร้อมใช้ออกปฏิบัติการ

2) การออกปฏิบัติการ ภายใน 10 นาที ทุกหน่วยที่ออกปฏิบัติการได้ สามารถดำเนินการได้ภายใน10นาที

3) การเรียกใช้หน่วยปฏิบัติการ ผ่าน 1669 ทุกอำเภอสมาเรียกรับใช้หน่วยปฏิบัติการ ผ่าน 1669 ได้ ยกเว้นบางพื้นที่ในอำเภอเชียงยืน และอำเภอชื่นชม ที่การเรียกใช้หน่วยปฏิบัติการจะไปติดที่จังหวัดขอนแก่นและจังหวัดกาฬสินธุ์

2. ปัจจัยความสำเร็จ (Key Success)

1) ผู้บริหาร ผู้นำในทุกระดับ ตระหนักและให้ความสำคัญเกี่ยวกับปัญหาความปลอดภัยทางถนน และมีความมุ่งมั่นในการแก้ไขปัญหา

2) ขับเคลื่อนการดำเนินงานป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนผ่าน “ศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนน (ศปถ.)” ระดับจังหวัดและอำเภอ โดย ศสอ.และ ร.พ. เป็นเลขานุการร่วมในคณะทำงาน ศปถ.อำเภอ

3) พัฒนาระบบข้อมูล 3 ฐาน ร่วมกับตำรวจและบริษัทกลางๆ มีการประชุมร่วมเพื่อวางแผนและหาแนวทางในการดำเนินงาน พร้อมสะท้อนข้อมูลให้ ศปถ.ทุกอำเภอได้รับทราบสถานการณ์และร่วมวางแผนแก้ไขปัญหา

4) ดำเนินการครอบคลุม 4 มาตรการ ได้แก่ มาตรการด้านการบริหารจัดการ มาตรการด้านข้อมูล มาตรการด้านการป้องกัน และมาตรการด้านการรักษาพยาบาล

3. ปัญหา/อุปสรรคที่พบ

1) ขาดความเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูล IS และ 43 แฟ้ม ในระดับจังหวัดและอำเภอที่เป็นปัจจุบัน (Real Time) ฐานข้อมูลที่ใช้เป็นตัวชี้วัดเป้าหมายและข้อมูลดำเนินการ 3 ฐาน ไม่สอดคล้องกันและไม่เป็นปัจจุบัน

2) ความเข้มแข็งของด่านชุมชน ความครอบคลุมของจำนวนด่านฯ และการบังคับใช้ พรบ.แอลกอฮอล์ในชุมชน

4. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและโอกาสพัฒนา

1) พัฒนาระบบฐานข้อมูล IS และ 43 แฟ้มในระดับอำเภอให้มีความเชื่อมโยงกันและสามารถส่งออกรายงานได้ ใช้ฐานข้อมูลเดียวกันในการวิเคราะห์และวางแผนการดำเนินงาน

2) ประเมินผลการบาดเจ็บและเสียชีวิต ช่วงเทศกาล เน้นนโยบาย D-RTI และขับเคลื่อนผ่าน พขอ. ในอำเภอเสี่ยง เพื่อให้ทุกเครือข่ายมีส่วนร่วม เน้นการใช้มาตรการชุมชนการกำหนดธรรมนูญหมู่บ้าน/ชุมชน และการบังคับใช้ พรบ. แอลกอฮอล์ในชุมชนเพื่อป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ

5. นวัตกรรมที่สามารถเป็นแบบอย่าง Best Practice (ถ้ามี)

-

*****